

UIT HET KOOR GEKLAPT

VROUWENKOOR VAN MATHIEU DIJKER

Josine Dusseljee

In 1990 gebeurde het. December nadert. De vier zangeressen van het gemengd dubbelkwartet *Musica sacra* van de Augustijnerkerk in Eindhoven zouden een kerstwake verzorgen; het moest de Ceremony van Britten worden. Maar ja, met vieren...? Ieder weet echter dat vier zangeressen altijd wel weer vier andere zangeressen kennen... en zo was de groep uit dit circuit snel verdubbeld in kwantiteit en kwaliteit. Mathieu Dijker dirigeert en het wordt een leuke uitvoering met sprankelend gezang en... wat gregoriaans in de partituur.

Job van der Zwan

Dan valt er een gat. Het heimweegevoel... Kunnen we er niet méér van maken? Er zit duidelijk nog meer in het vat en met de leiding van Dijker wil men graag verder. Deze wordt weer geïnspireerd door de kunde en toewijding van de zangeressen. Ze zijn als een instrument te bespelen met zulk een finesse, dat geen noot meer vierkant klinkt en echt muziek kan worden. Het idee wordt: een projectgroep die voor elk optreden bij elkaar wordt gezocht en met snelle en

efficiënte repetities repertoire brengt dat gevraagd wordt en in de eigen interessesfeer ligt. Met wisselende samenstelling en evenwichtige bezetting met een maximum van twaalf wordt een gevarieerd programma gebracht, waarbij telkens het gregoriaans, ook binnen de polyfonie de kop opsteekt.

Het jaar daarop... Concerten in Utrecht, Eindhoven en Oss. Oude en moderne polyfonie met daartussen altemnerend gregoriaanse melodie en thematiek. De interesse groeit en de dirigent ziet zijn kans schoon om vrijelijk in praktijk te brengen, ook bij vrouwenstemmen, wat hij in zijn studies te Rome bij pater Cardine van dichtbij heeft opgedaan, met daarbij nog de ervaring van de Grieksbyzantijnse muziek, waarop hij aldaar promoveerde. Op verzoek van de groep, die voortaan *Voci Bianche* heet componeert hij voor hen nog een stevig stuk muziek op evangelische zeer eigentijdse teksten van Herman Andriessen; het gregoriaans is daarbij altijd wel ergens aanwezig.

Zo stevende de groep in korte tijd af op een rijk geschakeerd repertoire van Monteverdi tot Brahms, van Cardoso tot Heiler, met regelmatig een dienst met gregoriaans voor de Vereniging voor Latijnse liturgie in een aangepaste bezetting van elkaar complementerende ambitus.

De aanpak van het gregoriaans gebeurt in vrij lange repetities die dienen om elke gregoriaanse melodie van zijn oude 'gregoriaanse dreun' te ontdoen en om te zetten tot een fris en rijk klinkende poëzie volgens de finesse van de 'zingende Dom Cardine' in al haar rankheid en Franse esprit. En als eenmaal de interpretatie is vastgelegd, wordt weer vrijheid geschapen om de muziek zo los en transcendent als mogelijk te doen klinken. Er komt een melodie los, 'die niemand tellen kan'...

En al moest dan een geleerde Benedictijn een keer zeggen, dat 'deze dames zijn tuitende oren hebben bevestigd, dat gregoriaans muziek is voor mannenstemmen' (in een artikeltje in *Trouw* geciteerd), zij gaan op hun weg voort om als *Voci Bianche* het gregoriaans volgens de beste methoden in kerk en bij concertmuziek te laten klinken en leven. ■